Mladí autori z rómskych komunít predstavili svoju víziu Slovenska na pôde Prešovskej univerzity

17.6.2026 - Zuzana Lattová | Prešovská univerzita v Prešove

Prešovská univerzita v Prešove sa v utorok 16. júna stala dejiskom celoslovenského finále jedinečnej literárnej súťaže pre deti z marginalizovaných rómskych komunít s názvom „Vízia Slovenska očami mladých“. Podujatie zorganizovali Úrad komisára pre deti, Prešovská univerzita v Prešove a občianske združenie Prorómska školská iniciatíva (PRŠI) v spolupráci s Kanceláriou prezidenta Slovenskej republiky.

Súťaž sa uskutočnila po prvýkrát a už vo svojom premiérovom ročníku zaznamenala veľký záujem detí z rôznych regiónov Slovenska. Do projektu sa zapojilo 36 mladých autorov z marginalizovaných rómskych komunít, ktorí vo svojich literárnych prácach opísali predstavy o budúcnosti Slovenska, svoje sny, nádeje, ale aj každodenné výzvy, ktorým čelia.

Po niekoľkomesačnom hodnotiacom procese odborná porota vybrala dvanásť finalistov, ktorí svoje práce osobne predstavili počas záverečného podujatia na pôde Prešovskej univerzity.

„Je to vízia Slovenska očami detí. Pred niekoľkými mesiacmi sme spustili súťaž, do ktorej sa zapojilo 36 detí z vylúčených rómskych komunít z celého Slovenska. Na základe odborného hodnotenia bolo vybraných 12 finalistov, ktorí dnes prezentujú svoje diela. Vyjadrujú v nich svoje pocity, nálady, opisujú slobodu, svoje vízie, očakávania od budúcnosti a zdieľajú s nami svoje životné skúsenosti,“ uviedla odborná poradkyňa komisára pre deti Svetlana Pavlovičová.

Deti hovorili o svojich snoch aj problémoch

Literárne práce finalistov priniesli silné osobné príbehy, ale aj zamyslenia nad budúcnosťou spoločnosti. Mladí autori otvorene pomenovali problémy, s ktorými sa stretávajú vo svojom okolí, no zároveň predstavili svoje ambície a túžbu po lepšom živote.

„Často sa cítia vylúčené a nepochopené. Na druhej strane sme dnes počuli veľmi silné slová detí, ktoré chcú chodiť do školy, chcú sa vzdelávať, chcú byť zdravotnými sestrami, učiteľmi či odborníkmi, chcú budovať túto krajinu a prispieť k jej rozvoju. Vidia svoju budúcnosť inak, ako žijú dnes ich rodiny,“ zdôraznila Svetlana Pavlovičová.

Vo svojich textoch sa deti venovali aj otázkam bývania, životného prostredia či sociálnej situácie v komunitách, z ktorých pochádzajú. Mnohé z nich upozornili na problémy spojené s generačnou chudobou, zanedbaným prostredím či obmedzenými možnosťami na vzdelávanie.

„Tieto deti sa chcú vymaniť z transgeneračnej chudoby a chcú mať štandardný život. Počas dnešného podujatia zaznelo množstvo emotívnych výpovedí, ktoré ukázali ich odhodlanie zmeniť svoj život aj svoje okolie,“ doplnila Pavlovičová.

Prešovská univerzita podporuje inklúziu a rozvoj talentov

Prešovská univerzita v Prešove dlhodobo podporuje aktivity zamerané na inkluzívne vzdelávanie, rozvoj talentu a vytváranie príležitostí pre mladých ľudí bez ohľadu na ich sociálne či kultúrne

zázemie.

Organizátori podujatia zdôraznili, že cieľom súťaže nie je iba rozvoj literárnych schopností detí, ale aj vytváranie priestoru na to, aby mohli slobodne vyjadriť svoje názory, predstavy a očakávania od spoločnosti.

Víťazov a finalistov hodnotila odborná porota v zložení komisár pre deti Jozef Mikloško, predseda občianskeho združenia Prorómska školská iniciatíva doc. PhDr. Miroslav Zelina, DrSc., riaditeľka Krajskej knižnice P. O. Hviezdoslava v Prešove Iveta Hurná a hudobník Martin Husovský. Víťazkou sa stala Lenka Kalejová z Lomničky, ktorá porotu ohúrila svojim prejavom a osobnou motiváciou zmeniť svoju obec a neodísť.

Hlas mladých, ktorý stojí za vypočutie

Celoslovenské finále súťaže ukázalo, že aj deti z marginalizovaných rómskych komunít majú jasné predstavy o svojej budúcnosti a o tom, aké Slovensko by chceli raz spoluvytvárať. Ich práce priniesli nielen autentický pohľad na realitu života v komunitách, ale aj silné posolstvo nádeje, vzdelávania a osobnej zodpovednosti.

Prešovská univerzita v Prešove si váži možnosť byť partnerom projektu, ktorý dáva hlas mladým ľuďom a vytvára priestor pre ich aktívnu účasť na spoločenskom dialógu.

PhDr. Ingrid Timková
hovorkyňa Prešovskej univerzity v Prešove

https://www.unipo.sk/mladi-autori-z-romskych-komunit-predstavili-svoju-viziu-slovenska-na-pode-presovskej-univerzity